

Рассмотрено на заседании
педагогического совета
МБОУ «Сардаяльская основная
общеобразовательная школа»
Протокол №1
от «30» августа 2016 г.

Согласовано:
Зам. директора по УВР
МБОУ «Сардаяльская основная
общеобразовательная школа»

/Кожевникова Е.Г./
от «29» августа 2016 г.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА
по родному (марийскому) языку в 5 классе
МБОУ «Сардаяльская основная общеобразовательная школа»
на 2016-2017 учебный год

Учитель: Сорокина Полина Владимировна

Количество часов в год: 51 час

в неделю: 1,5 часа

Рабочая программа составлена на основе:

-программы курса «Марий йылме программе V – XI класслан», Йошкар-Ола, 2004 ий.

Учебник: В.В.Кузнецов, Н.В.Кузнецов. Марий йылме. 5-ше класслан учебник, Йошкар-Ола, 2007 ий.

З.В.Учаев. Марий йылме. Теорий 5-9 класс, 1993 ий.

Рассмотрено на заседании
педагогического совета
МБОУ «Сардаяльская основная
общеобразовательная школа»
Протокол №1
от «30» августа 2016 г.

Согласовано:
Зам. директора по УВР
МБОУ «Сардаяльская основная
общеобразовательная школа»
/Кожевникова Е.Г./
от «29» августа 2016 г.

Утверждаю:
Директор школы
/Сорокина П.В./
Приказ №56
от «30» августа 2016 г.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА
по родному (марийскому) языку в 5 классе
МБОУ «Сардаяльская основная общеобразовательная школа»
на 2016-2017 учебный год

Учитель: Сорокина Полина Владимировна

Количество часов в год: 68 часов

в неделю: 2 часа

Рабочая программа составлена на основе:

-программы курса «Марий йылме программе V – XI класслан», Йошкар-Ола, 2004 ий.

Учебник: В.В.Кузнецов, Н.В.Кузнецов. Марий йылме. 5-ше класслан учебник, Йошкар-Ола, 2007 ий.

З.В.Учаев. Марий йылме. Теорий 5-9 класс, 1993 ий.

Умылтарымаш

Марий йылме - тиде марий калыкын шочмо йылмыже, эн кугу поянлыкше. Тунемше тидын дене изинекак палыме лиш. Ача-аван ойыштым кече еда колын, илыш-корныш Шочмо йылмым тыршен тунемын, ўдыр-рвезе-влак илышлан кўлшў пенгыде умылымашым налыт, уш-акылышт шуаралтеш. Марий йылме школышто – ушан-чолга у тукумым куштымо ўшанле ет.

Марий йылме дене туныктымаш пашам кыдалаш школлаш лункмо шинчымаш стандартым, Марий образовательный учрежденийын кугыжаныш концепцийжым, Марий Эл Республикын базисный, этнокультурный компонентан учебный план-влакым, кугыжаныш доктринам, методикын йодмыжым шотыш налын пашам ыштыман.

Паша икте почеш весе ешаралтынак лектеш. Нунын коклаште поснак кўлешанже тыгай:

- йылмын сўралжым (сылнештыраме йўнжым) палаш да кучылт мошташ;
- эн ончычак кутырымо йылмым лывырташ.

Текстым шкевуя чонгымо годым кум тўн сомыл чак кылдалтшаш:

- мом каласаш шонгымо возышо-ойлышо етлан шканжат, молыланат раш лийже;
- текст логико-композиционный могырым чаткан ышталтше (ик ужаш весе дене кылдалтше, ик шонгымаш гыч весе кўрылтде лектын шогыжо);
- йылме лывырге, чын да ару лийже.

5 классын программыже эн ончычак йылме нерген мутланен налаш да вара тўналтыш класслаште тунеммым иктешлен ушештарыме почеш теве мом тунемаш темла:

- 1) мут сочетаний да предложений нерген тунемше-влакын шинчымашыштым келгемдаш да кумдандаш;
- 2) Фонетика, графика, орфографий да орфоэпий дене паша;
- 3) Мут поянлык нерген шинчымаш (мутын лексический да грамматический значенийже, омоним, иноним, антоним), молат; лексика дене кылдалтше чыла йодыш 5 классыште тунемалтеш;
- 4) Мутын составше; мут ышталтмаш, мут ышталтме тўрлў йўн.

Идалык мучко текст дене паша ышталтеш.

Программан ойыртемже тыгай: тудо

- школышто туныктымо пашам марий йылме наукин кызыт виянме кўкшытшў деке лишемда;
- тыгодымак тўрлў йодыш гыч утларак кўлешанжым йочалан умылаш лийшыжым веле тунемаш темла;
- теорийым практика дене чак кылдаш - налме шинчымашым кучылт мошташ - корным палемда.

Программе ваш кылдалтше кок ужашлан шелалтеш:

- тунемше йылме наукин тўрлў ужашыж нерген теоретический шинчымашым налшаш;
- шинчымашым кучылт моштышаш (тунемше чаткан да лывырге йылме дене ойлен да возен моштышаш, препинаний знак-влакым йонылыш деч посна шындышаш).

Йылме лывыртые паша.

Йылме лывыртые паша кок йыжынан. Иктыже - йылмын пўтынь поян йонжым, ты шотыштак синоним мутвундыжым да стиль тўсшым тунеммаш .

Весыже - синтаксически кылдалт кодышо текстын шкевуя ыштымаш, ойлен але возен чонымаш. Тидлан лўмынак йылме лывыртые урок эртаралтеш. Утларак кўлешанже – йоча шке шонымыжым монолог семын кўрылтде каласкален (возен) пуаш тунемшаш.

Кўрылтде кутырымо (возымо) йылмым чаткандыме тўн йон-влак тыгай улыт:

- а) йодышлан кумда вашмут;
- б) тўрло изложений;
- в) тўрло сочинений.

Кўрылтдымо, сылне да чын ой – сай вашмутын ойыртемже.

Текст нерген тўналтыш класслаште налме шинчымашым ушештарымаш да келгемдымаш. Текстын темыже да тўн шонымашыже. Анысыр план. Текстын ужашлаже (тўналтыш, тўн ужаш, иктешлымаш). Текстым чонымо йон-влак: каласкалымаш, описаний, шонкалымаш.

Стиль нерген умылымаш. Кутырымо, научный да сылнымутан стиль-влак. Нунын тўн ойыртемашт.

Тўрло ўзгар, кайык, янлык да вольык нерген возымо текст негызеш тичмаш да кўчык изложений.

Иктаж-могай ўзгар, кайык, янлык да вольык нерген описаний сынан сочинений, мутлан: «Шкемын ыштыме модышем», «Шырчыкомарта», «Пиемлан изи порт», «Пийым ончен кушташ могай онай», «Ола-вула ушкална», «Шонанпыл тўсан агытанем», «Выче-выче вараксимже», «Гули-гули когорченет» да молат.

Ужмо-колмо, ылышыште лийше онай, шке паша нерген каласкалыман сочинений, мутлан: «Икана чодырашке миенна ыле...», «Вот вет, кузе вет», «Вершорнам ужартена», «Пўртўсын танже улына», «Авам дене пырля фермыште», «Школ пакчаште» да молат.

Сўретым ончен каласкалыман сочинений.

Грамматический сочинений.

Тўрло увертарымашым возаш тунеммаш. Пырдыжгазетлан але «Ямде лийлан» увер-земеткым возымаш. Мутланаш туныктымаш.

Тунемше ий мучашеш мом ыштен моштышаш

- Мутым фонетически да состав дене, лўм мутым тыгак морфологически, кок главный членан предложенийым синтаксически лончылен моштышаш;
- палыме орфограммым мушаш да мутым кузе чын возаш кўлымым умылтарышаш;
- чыла гласный ден согласный йўкым литературно чын каласышаш;
- простой ден сложный предложений-влакым шке гыч чонен да кучылт моштышаш;
- тунемме пунктограммым предложенийыште мушаш да умылтарышаш;
- ик значениян да шуко значениян мутым палышаш, контекстлан келшышын синоним-влакым ойыркален кучылтшаш;
- мутер дене пайдаланен моштышаш;
- текстым ужашлан чын шеледышаш, келшыше вуймутым пуышаш;

- лўм мутым числа, лица да падеж дене вашталтен моштышаш;
- текстым лудың, тудын кутырымо, научный да сылнымутан стильжым палышаш;
- классыште тунемме тема почеш изи ойлымашым возен моштышаш.

Тунемме ий мучко контрольный паша тынаре лийшаш

№	Паша-влак	V класс
1.	Диктант	6
2.	Изложений:	
	а) йылме урокышто	2
	б) литератур урокышто	2
3.	Сочинений:	
	а) йылме урокышто	2
	б) литератур урокышто	2

Теме-влакым тунемаш - 58 шагат; йылме лывыртыме пашалан - 4 шагат; контрольный паша - 6 шагат. Чылаже - 68 шагат, арняште 2 шагат.

Рассмотрено на заседании
педагогического совета
МБОУ «Сардаяльская основная
общеобразовательная школа»
Протокол №1
от «30» августа 2016 г.

Согласовано:
Зам. директора по УВР
МБОУ «Сардаяльская основная
общеобразовательная школа»
Е.Г. Кожевникова
/Кожевникова Е.Г.
от «30» августа 2016 г.

Утверждаю,
Директор школы
Сорокина И.В.
Приказ №56
«Сардаяльская
ООШ»
от «30» августа 2016 г.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА
по родной (марийской) литературе в 5 классе
МБОУ «Сардаяльская основная общеобразовательная школа»
на 2016-2017 учебный год

Учитель: Сорокина Полина Владимировна

Количество часов в год: 68 часов

в неделю: 2 часа

Рабочая программа составлена на основе:

-программы курса «Марий литератур программе 5-11 класслан», ГОУ ДПО (ПК) С «Марийский институт образования», 2005г.

-Учебник: «Марий литератур 5 кл.» учебник-хрестоматий, Е.М.Иванова, Т.Н.Воронцова, Йошкар-Ола, 2005.

Рассмотрено на заседании
педагогического совета
МБОУ «Сардаяльская основная
общеобразовательная школа»
Протокол №1
от «30» августа 2016 г.

Согласовано:
Зам. директора по УВР
МБОУ «Сардаяльская основная
общеобразовательная школа»
/Кожевникова Е.Г./
от «30» августа 2016 г.

Утверждаю:
Директор школы
/Сорокина П.В./
Приказ №56
от «30» августа 2016г.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА
по родной (марийской) литературе в 5 классе
МБОУ «Сардаяльская основная общеобразовательная школа»
на 2016-2017 учебный год

Учитель: Сорокина Полина Владимировна

Количество часов в год: 68 часов

в неделю: 2 часа

Рабочая программа составлена на основе:

-программы курса «Марий литератур программе 5-11 класслан», ГОУ ДПО (ПК) С «Марийский институт образования», 2005г.

-Учебник: «Марий литератур 5 кл.» учебник-хрестоматий, Е.М.Иванова, Т.Н.Воронцова, Йошкар-Ола, 2005.

УМЫЛТАРЫМАШ

Сылнымутан литератур мут искусство радамыш пура. Тудо калыкын илен эртыме корныжым, кызытсе илышыжым, йўлажым, ойгыжым, куанжым йылме поянлык гоч почын пуа, лудшо енын илыш умылымашыжым кумданда, чонешыже поро койышым шындара: чыным шоя деч, сайым уда деч ойыраш, паша деке кумылан лияш, порылык верч тыршаш туныкта; самырык тукумлан мутын, ойын вийжым шижын мошташ, шочмо йылмым да мут искусствым йораташ, шке шонымым раш умылтарен мошташ корным почеш. Вет каже произведенийын негызше - илыш чын да айдеме кокласе кыл.

Кеч-могай жанран произведений дене пашам ыштыме годым тунемше-влак писательын илыш-корныжо да творчествож нерген, сылнымутан литературын калык илышыште налын шогымо верже нерген шинчымашым погат.

Литератур айдемын эстетический да этический ойыртемжым, чон моторлыкшым почын пуа, уш-акыл вийжым сўретлен ончыкта, икманаш, айдемын койыш-шоктышыж дене кылдалтше йодыш-влакым иктешла. Произведенийын содержанияже айдемым шуарымаште нравственный да морально-этический тўналтышым палемда, этнический ойыртемем кушташ полша, моторлыкым умылаш йоным ышта. Туныктышо шке пашажым нине йодыш-влакым рашемдымашке виктарышаш.

Марий литератур программем «Образований нерген законлан» (1992), Марий образовательный учрежденийын кугыжаныш программылан (1997), концепцийжылан (1996) да моло нормативно-правовой документ-влаклан эртертен возымо, тунемше-влакын ийготыштым да шинчымаш кукшытыштым шотыш налын, марий сылнымутан литератур V - VII, VIII - IX, X - XI класс-влаклан посна-посна пуалтеш. Нине класс-влак коклаште кыл тунемшаш произведений-влакын идейно-художественный содержанияшты, нунын тематический, историко-хронологический негызышт гоч радамалт иктешлалтеш. Тидыже тунемше-влакын марий сылнымутан литератур нерген шинчымашыштым да умылымашыштым келгемдаш йоным ышта.

Программыш идейно-тематический содержанияш да сылнылык шотышто ойыртемалт шогышо, тунемше-влакын ийготыштылан келшыше произведений-влакым пуртымо. Тыгодым урокышто тунемшаш деч посна шке семын лудаш да канашаш, мўнгышты лудаш произведений-влак темлалтыт. Нуно урокышто ыштен толмо пашам шуят да тунемше-влакым шуко йодышлан шке семын вашмутым пуаш, шонкалаш, лончылаш, иктешлаш таратат.

Вес ойыртм: туныктышо программеш пуртымо произведений-влак кокла гыч келшышыжым ойырен, жапым шке семын палемден кертеш. Но тыгодым паша радам, туныктымо йон, ойлымо да возымо паша-влак коклаште кыл лийшаш.

Программыште произведений-влаклан пуымо умылтарымаш туныктышылан паша радамым палемдаш полша. Тыгодым марий литератур дене кыдалаш цоллан лукмо шинчымаш стандартым, Марий образовательный учрежденийын кугыжаныш концепцийжым, базисный (негыз лийше) учебный План-влакым, кугыжаныш доктриным, методикын йодмыжым шотыш налын пашам ыштыман.

ПРОГРАММЫН ЧОНАЛТМЫЖЕ ДА СОДЕРЖАНИЙЖЕ

V классан программывм концентрический да хронологический негыз-влакым шотыш налын келыштарыме. Тунемшаш произведений-влакым, идейный содержанияйыштан энгертен, тема-влак йыр чумырымо. Калык ойпого, түрлө жапыште, возымо произведений-влак калыкын илен эртыме корныжым почын пуат. Тунемше-влак дене пашам ыштыме годым сылнымутан литературын ылыш дене чак кылдалтмыже, ылышын произведенийлан негыз лиймыже раш почылтшаш.

Тыгодым шотыш налалтыт:

- писательын ылыш-корныжым да творчествожым почын пуаш полшышо сведений ден факт-влак, жапын, курымын ойыртемы;
- произведенийын содержанияйже гыч лектын шогышо эпохын шүлышыжө, йылме ойыртемы, ылыш-йўла, этнографий, этнопсихологий, этнопсихоллингвистика, этнопедагогика, философий, еш ылыш, ылыш историй, событий-влак, пурымаш, ылышын нравственный енге.

Нуно поян искусствывлан энгертен почын пуалтыт. Туныктым предмет-влак денат кыл лийшаш. Тема-влак кокласе икгайлык, герой-влакын ылышышт, койыш-шоктышышт, авторын түрлө событий-влакым почыш пуымыжо, лексический ойыртемы, сюжет корно шотыш, налалтыт.

V-ше класс калык ойпого дене почылтеш. Тышке йомак, тушто, калыкмут да пале, тоштыен ой-влак пурат. Вес тўшкам Г.Микайын «Маскайге», «Пормо» басныже-влак, М.Шкетанын «Мичун уке ачажат...» ойлымашыже да молат чумырат. Тыгак шочмо кундем, тыныс ылыш, граждан да Кугу Отечественный сар, пўртўс, икшыве-влакын тўшка ылышышт нерген возымо произведений-влак темлалтыт.

Кажне тема почеш шке семын лудаш да кангашаш ешартыш произведений-влак пуалтыт (мўнгыштө лудаш), посна автор-влакын книгашт темлалтыт. Нуно жанр шотышто түрлө улыт. Шке семын лудмым иктешлаш түрлө вариантым налаш лиеш. Туныктышо лудаш, беседым эртараш ик але икмыняр произведенийым налын кертеш.

5 классыште шонымашым каласен, ойлен да возен моштымаш, сылнымутан произведенийлан акым пуэн кертмаш верым налыт. Нине кўкшыт гыч образовательный, воспитательный да познавательный задаче-вдак шындалтыт: урокын темыж гоч тунемше-влакын ылыш умылымашыштым, сылнымут ойыртемым палыме опытыштым кумдандаш да келгемдаш полшаш, сылнымут тўнян сынжым, вийжым, ушандарен сўретлен кертме куатшым умылаш туныкташ.

Произведений-влакын текстыштым тунемаш - 46 шагат; йылме лывыртыме пашалан - 14 шагат; шке семын лудаш да кангашаш палемдыме произведений-влакым иктешлаш - 8 шагат. Чылаже - 68 шагат.

Наизусть; тунемаш пуымо текет-влакым туныктышо весе дене вашталтен кертеш.

Марий йылме дене 5 класслан туземме урокым шеледымаш.

№	Тема урока	Ко- л- во час- ов	Тип урока	Характеристика деятельности уч-ся или виды учебной деятельности	Виды контроля, измерители	Планируемые результаты освоения материала	Дата проведения	Задания на дом
1.	Йылме – ен-влак коклаште кыл кучымо эн кулешан йон.	1		Кутырымаш		Лумло ен-влакын шочмо йылме нерген ойлымыштым палаш		
1-4 класслаште туземмым ушештарымаш.								
2.	Кутырымо йук-влак. Слог ден ударений. Мутым ик корно гыч вес корныш вончыктарымаш.	1	Ушештары маш урок	Кутырымаш, заданийым шуктымаш	Карточко дене пашам ыштымаш	Кутырымо йук-влакын могай лиймыштым палаш, слоглан шелын да ударенийым шынден мошташ		
3.	Согласный йук-влак.	1	Ушештары маш урок	Кутырымаш, заданийым шуктымаш	Шкевуя паша	Согласный йук-влаклан характеристикым пуэн мошташ		
4.	Мутышто Ъ ден Ъ, Ё, Ю, Я, Е ден Э буква-влакым возен моштымаш. Алфавит.	1	Ушештары маш урок	Заданий-влакым шуктымаш	Шкевуя паша	Мут-влакым чын возен мошташ, транскрипцийым ончыктен мошташ		
5.	«Фонетика» темым иктешлен пенгыдем дымаш.	1	Иктешлыма ш урок	Заданий-влакым шуктымаш	Мутер диктант, лончылымаш паша	Мутым фонетически лончылен мошташ		
6.	Лум мутын падеж дене вашталтмыже.	1	Ушештары маш урок	Тушка да индивидуальный паша-влак	Карточко дене паша, шкевуя паша	Лум мут-влакын падежыштым чын ончыктен мошташ		
7.	Мут сочетаний.	1	Ушештары маш да пенгыдем дымаш урок	Тушка да индивидуальный паша-влак	Тергыме паша	Мут сочетанийым лончылен мошташ		
8.	Й.Л.П. «Изи шольым (шужарем)» сочиненийым возымаш.	1	Йылме лывыртыме паша	Тушкан возымаш		Пуртышыш мут сочетаний-влакым кучылт мошташ		

9.	Простой предложений. Каласыме цель дене простой предложенийын турло лиймыже. Восклицательный предложений.	1	Ушештары маш урок	Мутланымаш, йукым вашталтен, диалогым сылнын лудмаш	Сообщений, карточко дене паша	Кумыл дене предложений-влакым лудын мошташ, знакым чын шынден мошташ		
10.	Предложенийын главный членже-влак.	1	Ушештары маш урок	Мутланымаш, тушка да индивидуальный паша-влак	Мутер диктант, тергyme паша	Подлежащий ден сказуемыйым чын муын, мо дене каласалтмыштым ончыктен мошташ		
11.	Второстепенный член-влак.	1	Ушештары маш да пенгыдем дымаш урок	Практика	Тергyme паша, ойырен лукмо диктант	Предложенийым член шот дене чын лончылен мошташ		
12.	Нераспространенный да распространенный предложений-влак.	1	Ушештары маш да пенгыдем дымаш урок	Мутланымаш, тушка да индивидуальный паша-влак	Тергyme паша, ойырен лукмо диктант	Нераспр.пред-йым распр-йыш савырен мошташ да монгешла		
13.	Икгай членан предложений.	1	Ушештары маш да пенгыдем дымаш урок	Практика, тушка паша-влак	Шкевуя паша, шкем шке тергымаш	Предложенийыште икгай член-влакым муын мошташ		
14.	Икгай членан предложенийыште иктешлыше мут.	1	У темым тунеммаш	Заданий-влакым шуктымаш	Шкевуя паша	Икгай член-влаклан иктешлыше муты да иктешлыше мутлан икгай член-влакым муын мошташ		
15.	Обращений.	1	Ушештары маш да пенгыдем дымаш паша	Тушка паша	Тергyme паша	Обращения предложенийыште знакым шынден мошташ		
16.	Контрольный диктант	1	Тунеммым иктешлымаш	Контрольный паша	Контрольный диктант			
17.	Сложный предложений.	1	Ушештары маш да пенгыдем дымаш	Тушка да индивидуальный паша-влак	Тергyme паша	Сложный предложенийын негызыштым ончыктен мошташ		
18.	Вяш ой.	1	Ушештарен пенгыдем д	Тушка да индивидуальный	Шкевуя паша, творческий	Вяш оян предложенийыште		

			ымаш урок	паша-влак	диктант	знакым шынден мошташ, схемым ышташ		
19.	Диалог.	1	Ушештарен пенгыдем д ымаш урок	Мутланымаш, йукым вашталтен, диалогым сылнын лудмаш	Тергыме паша	Диалогым чонен мошташ		
20.	Й.л.п. Диалогым чонымаш.	1						
Синтаксис да пунктуаций. (12 ш.)								
21.	Пунктограмм.	1	У темым тунеммаш.	Тушка да индивидуальный паша-влак	Тергыме паша	Знакым шынден умылтарен мошташ		
22.	Предложений. Текст.	1	У темым тунеммаш.	Мутланымаш, тушка паша	Устный сообщений	Текстын темыжым, тун шонымашыжым рашемден, планым чонен мошташ		
23.	Предложенийын главный членже-влак.	1	У темым тунеммаш	Тушка паша	Ойырен лукмо диктант	Предложенийын негызшым муын, мо ден каласалтмыжым пален мошташ		
24.	Предложенийын второстепенный членже-влак. Дополнений.	1	У темым тунеммаш.	Тушка да индивидуальный паша-влак	Шкевуй паша, ойырен лукмо диктант	Дополненийым муын , мо дене каласалтмыжым рашемден мошташ		
25.	Определений.	1	У темым тунеммаш	Тушка да индивидуальный паша-влак, заданийым шуктымаш	Шкевуй паша	Определенийын рольжым рашемден мошташ		
26.	Умландарыше член.	1	У темым тунеммаш	Тушка да индивидуальный паша-влак, заданийым шуктымаш	Шкевуй паша, ойырен лукмо диктант	Умландарыше членым муын , мо дене каласалтмыжым рашемден мошташ		
27.	Распространенный да распространенный огыл предложений-влак.	1	Ушештарен пенгыдем д ымаш урок	Йодыш-влак вашмутым пуымаш	Шкевуй да тергыме паша	Предложенийым лончылен мошташ		
28.	ЙЛП. Изложенийым возымаш.	1						

29.	Обращений.	1	Ушештарен иктешлыма ш	Йодыш-влаккан вашмутым пуымаш, тушка паша	Диктантым возымаш	Обращения предложенийште знакым шынден мошташ		
30.	Простой да сложный предложений-влак.	1	Темым пенгыдем дымаш	Йодыш-влаккан вашмутым пуымаш	Тергыме паша	Простой ден сложный предложенийым ойырен мошташ		
31.	Союзын сложный предложений-влак.	1	У темым тунеммаш, пенгыдем дымаш	Тушка паша, заданий-влакым шуктымаш	Шкевуй паша	Союзын предложенийыште запятойым шынден мошташ		
32.	Вияш оян предложений.	1	Темым пенгыдем дымаш	Тушка да индивидуальный паша-влак	Творческий диктант	Вияш оян предложенийыште знакым шынден мошташ		
33.	Диалог.	1	Темым пенгыдем ден иктешлыма ш	Групповой паша	Каласкален ончыктымаш	Диалогым чонен, сылнын каласкален мошташ		
34.	Контрольный диктант	1	Контрольный паша	Тушка паша	Контрольный паша	Знакым шынден мошташ		
35.	Мутын лексический да грамматический значенийже.	1	У темым тунеммаш	Мутланымаш, тушка паша	Йодыш-влаккан вашмутым пуымаш	Мутын лексический да грам.значенийжым умылаш		
36.	Ик значения да шуко значения мут-влак.	1	У темым тунеммаш	Умылтарымаш паша	Мутер да ойырен лукмо диктант	Мутын значенийжым умылтарен мошташ		
37.	Мутын тун да вончештарыме значенийже.	1	У темым тунеммаш	Умылтарымаш да практический паша	Тестирований	Мутын значенийжым умылтарен мошташ		
38.	Омоним.	1	У темым тунеммаш	Тушка паша	Ойырен лукмо диктант	Омонимым муын мошташ		
39.	Синоним.	1	У темым тунеммаш	Практический паша	Творческий диктант	Синонимым муын кучылт мошташ		
40.	Антоним.	1	У темым тунеммаш	Индивидуальный да тушка паша	Шкевуй паша	Антонимым муын кучылт мошташ		
41.	Чыла лан палыме да диалект мут-влак.	1	У темым тунеммаш	Умылтарымаш тушка паша	Мутер диктант	Диалект нерген палаш		
42.	Турло специальность дене кылдалтше мут-влак.	1	У темым тунеммаш	Тушка да умылтарымаш паша	Мутер диктант	Турло специальности дене кылдалтше мут-		

						влакым ойырен мошташ		
43.	Марий йылмысе мут-влакын кушеч лиймышт.	1	У темым тунеммаш	Умылтарымаш паша	Мутер диктант	Турло йылмыла гыч пурышо мут-влакын ойыртемештым ужын мошташ		
44.	Контрольный диктант	1	Контрольн й паша	Тушка паша	Контрольный паша			
Мутын составше. (4 ш)								
45.	Мутын ужашлаже. Ушештарымаш.	1	Ушештарен пенгыдем д ымаш урок	Практика	Мутым состав дене лончылымаш	Мутын ужашлажым палаш		
46.	Муттун ден мутмучаш.	1	У темым тунеммаш	Тушка паша, заданий-влакым шуктымаш	Карточко почеш паша	Мутмучашым чын муын мошташ		
47.	Мутвож да суффикс.	1	У темым тунеммаш	Тушка паша, заданий-влакым шуктымаш	Шкевуя паша	Мутвожым да суффиксым чын муын мошташ		
48.	Приставке.	1	У темым тунеммаш, пенгыдем д ымаш	Тушка да индивидуальный паша	Мутым состав дене лончылымаш	Мутым состав дене лончылен мошташ		
49.	Мут ышталтме тун йон-влак.	1	У темым тунеммаш	Тушка да умылтарымаш паша	Графический диктант	Мут ышталтме йон- влакым сай палаш, шке гыч ыштен мошташ		
50.	Мут вашталтмаш да мут ышталтмаш.	1	У темым тунеммаш	Тушка паша, заданий-влакым шуктымаш	Ойырен лукмо диктант	Мут вашталтыше да мут ыштыше суффикс-влакым ойырен мошташ		
51.	Мут ышталтме морфологический йон.	1	У темым тунеммаш	Тушка паша, заданий-влакым шуктымаш	Тестирований	Турло суффикс- влакым кучылтын, вес ойлымаш ужаш- влакым ыштен мошташ		
52.	Мут ышталтме лексико- синтаксический йон.	1	У темым тунеммаш	Тушка паша, заданий-влакым шуктымаш	Ойырен лукмо диктант	Сложный мут-влакын ышталтмыштым ужын мошташ, шке		

						гыч сложный мут- влакым ышташ тунемаш		
53.	Контрольный паша.	1	Контрольный паша	Тушка паша	Контрольный паша			
Морфологий да орфографий. Лум мут. (10 ш.)								
54.	Ойлымаш ужаш нерген ушештарымаш.	1	Ушештарен пенгыдем дымаш урок	Тушка да индивидуальный паша-влак	Мутер диктант	Самостоятельный да служебный ойлымаш ужаш-влак нерген умылаш		
55.	Й.Л.П. Сочинений	1						
56.	Лум мутын ойлымаш ужаш ойыртемеже.	1	У темым тунемаш	Тушка паша, заданий-влакым шуктымаш	Ойырен лукмо диктант	Лум мут нерген палымым келгемдаш, тудын ойыртемым палаш		
57.	Одушевленный да неодушевленный лум мут-влак.	1	У темым тунемаш	Тушка паша, заданий-влакым шуктымаш	Ойырен лукмо диктант	Чондымо да чонан предметым ончыктышо лум мут-влакым ончыктышо падеж дене вашталтен мошташ		
58.	Собственный да нарицательный лум мут-влак.	1	У темым тунемаш	Тушка паша, заданий-влакым шуктымаш	Мутер диктант, шкевуя паша	Собственный лум мут-влакым возен мошташ.		
59.	Лум мутын числаже.	1	У темым тунемаш	Тушка паша, заданий-влакым шуктымаш	Мутер диктант	Турло суффиксым кучылтын, лум мут-влакым множ. числаш шынден мошташ		

60.	Лум мутын лицаже.	1	У темым тунеммаш	Тушка паша, заданий-влакым шуктымаш	Ойырен лукмо диктант	Лум мутым лица дене вашталтен мошташ		
61.	Лица суффиксан лум мутым возен моштымаш.	1	У темым тунеммаш	Тушка паша, заданий-влакым шуктымаш	Ойырен лукмо диктант	Лица суффиксан лум мут-влакым возен мошташ.		
62.	Падеж мучашым возен моштымаш.	1	У темым тунеммаш	Тушка паша, заданий-влакым шуктымаш	Мутер диктант, шкевуя паша	Ударенийдыме гласный мучашан лум мут-влакын мутмучашыштым возен мошташ		
63.	Лум мутын ышталтмыже.	1	У темым тунеммаш	Тушка паша, заданий-влакым шуктымаш	Мутер диктант, шкевуя паша	Лум мут-влакын ышталтмыштым умылен, шке вес ойлымаш ужаш-влак гыч лум мутым ыштен мошташ		
64.	Лум мутым иктешлымаш.	1	Ушештарен иктешлыма ш	Тушка паша, заданий-влакым шуктымаш	Шкевуя паша	Лум мут нерген тунеммым ушештараш, тудын нерген чыла палаш, контрольныйлан ямдылалташ.		
65.	Контрольный диктант.	1						
66.	Чыла тунеммым ушештарымаш.	1	Ушештарен иктешлыма ш	Тушка паша, заданий-влакым шуктымаш	Шкевуя паша	Чыла тунеммым ушештарен иктешлен мошташ		
67.	Чыла тунеммым ушештарымаш.	1	Ушештарен иктешлыма ш	Тушка паша, заданий-влакым шуктымаш	Шкевуя паша	Чыла тунеммым ушештарен иктешлен мошташ		
68.	Иктешлымаш урок.	1	Ушештарен иктешлыма ш					

Марий литератур дене 5 класслан тунемме урокым шеледымаш.

№	Тема урока	Ко л- во час ов	Тип урока	Характеристика а деятельности уч-ся или виды учебной деятельности	Виды контроля, измерители	Планируемые результаты освоения материала	Дата проведения	Задания на дом
1.	Сылнымутан литератур нерген умылымаш. Калый ойпого. Йомак-влак.	1	У темым тунеммаш	Мутланымаш, лудмаш	Сылнын лудмаш, каласкалымыш	Сылнымутан литератур да научно-популярный литератур коклаште ойыртемем ужын мошташ; калык ойпого нерген умылымаш		
2.	«Ший пуян Ший Пампалче» йомак.	1	У темым тунеммаш, пенгыдемдымаш	Беседе	Йодышлан вашмут	Йомакын содерж. умылаш, герой-влак верч тургыжланымаш, йомакын порылыклан туныктымжым умылаш.		
3.	«Ший пуян Ший Пампалче» йомак.	1	У темым тунеммаш, пенгыдемдымаш	Беседе	Йодышлан вашмут	Йомакын содерж. умылаш, герой-влак верч тургыжланымаш, йомакын порылыклан туныктымжым		

						умылаш.		
4.	Калык йомак-влак дене внеклассный лудмаш.	1	Канашымаш урок	Лудмаш, каласкалымаш	Викторина	Турло калык-влакын йомакыштым лудаш, калык йомак-влак да литер-ный йомак- влакын икгайлыкышт да ойыртемьшт		
5.	В.Юксерн. «Онар» йомак.	1	У темым тунеммаш	Лудмаш, каласкалымаш	Йодышлан вашмут	Авторский йомакын калык йомак деч ойыртемже		
6.	Пет Першутын «Кутко суан» йомакше.	1	У темым тунеммаш	Сылнын лудмаш.		Авторын шонымашы- жым чын умылаш; герой-влакын койышышт, портретышт.		
7.	«Кутко суан» йомакым лончылымаш.	1	Канашымаш	Каласкалымаш.	Йодышлан вашмут.	Келшыше ужашым наизусть тунемаш; роль дене лудаш.		
8	Йомакын чоналтмыже, йылме ойыртемже.	1	Иктешлымаш	Творческий паша, планым чонымаш	Наизусть.			
9.	Й.Л.П. Ужашым наизусть сылнын каласкалымаш.	1	Йылме лывыртеме паша	Сылнын наизусть каласкалымаш конкурс				
10.	Тушто-влак.	1	У темым тунеммаш	Беседе, лудмаш, творческий паша	Йодышлан вашмут	Тушто гоч илыш явлени-йым эскерен мошташ, туштын сылнылыкшым ужын мошташ.		
11.	Калыкмут-влак.	1	У темым тунеммаш	Беседе, лудмаш, творческий паша	Йодышлан вашмут	Паша, элым йоратыме		

						да аралыме, айдемын илы-шыж да койышыж нерген калыкмут-влакым палаш		
12.	Й.Л.П. калыкмут почеш ойлымашым возымаш.	1.	Йылме лывыртыме паша	Беседе, возымаш	Ойлымашым сылнын возымаш			
13.	Калык пале-влак.	1.	У темым тунеммаш	Беседе, лудмаш, творческий паша	Йодышлан вашмут	Калык пале- влакым кычалаш, палаш, пур-тусым эскераш тунемаш		
14.	Тошто марий ой-влак нерген умылымаш.	1	У темым тунеммаш	Беседе, лудмаш, творческий паша	Йодышлан вашмут	Тоштыен ой- влакым лу-даш кумыландаш; тоштыен ой- влакым йомак деч ойырен мошташ.		
15.	Тошто марий ой-влак	1	Канашымаш урок	Лудмаш, танастарымаш, каласкалымаш	Йодышлан вашмут	Лудмо почеш шке шонумыштым ойлен мошташ		
16.	Герасимов Михай «Маскаиге» басныже.	1	У темым тунеммаш, иктешлымаш	Беседе, лудмаш, творческий паша	Йодышлан вашмут, тест	Баснын моральжым чын умылаш; сылнын наизусть каласкалаш тунемаш		

17.	Герасимов Микай «Пормо» басньыже.	1	У темым тунеммаш, иктешлымаш	Беседе, лудмаш, творческий паша	Йодышлан вашмут, тест	Басньын моральжым чын умылаш; сылнын наизусть каласкалаш тунемаш		
18.	Й.Л.П. Басньым наизусть каласкалымаш.	1	Йылме лывыртыме паша	Беседе, каласкалымаш	Сылнын наизусть каласкалымаш конкурс			
19.	Басньын йылмыже.	1	У темым тунеммаш	Лудмаш, танастарымаш	Йодышлан вашмут	Литератур термин- влакым палаш, муын мошташ		
20.	Г.Микайын моло басньыже-влак дене внеклассный лудмаш.	1	Канашымаш урок	Лудмаш, танастарымаш, каласкалымаш	Викторина	Шке шонымым ойлен мошташ, басньын моральжым чын умылаш		
21.	М.Шкетан. «Мичун уке ачажат» ойлымаш.	1	У темым тунеммаш, Пенгыдемдымаш, иктешлымаш	Лудмаш, каласкалымаш, содержаний почеш планым чонымаш,	Йодышлан вашмут, Тест,	Ойлымашын содержанийжым палаш; герой-влакын койыш- шоктышыштым ойырен мошташ; пуртус суретым умылаш тунемаш; ужашым наизусть тунемаш.		
22.	II-IV ужаш-влак дене паша.	1		Лудмаш, каласкалымаш, содержаний почеш планым чонымаш,		Ойлымашын содержанийжым палаш; герой-влакын койыш- шоктышыштым ойырен мошташ.		

23.	V-VIужаш-влакым лончылымаш.	1		Лудмаш, каласкалымаш, содержаний почеш планым чонымаш,	Йодышлан вашмут, Тест	Пуртус суретым умылаш тунемаш.		
24.	Ойлымашыште образ-влак.	1	Пенгы демдымаш, иктешлымаш		Йодышлан вашмут, Тест	Герой-влакын койыш-шоктышыштым ойырен мошташ.		
25.	Литератур теорий: ойлымаш, повествований, описаний, диалог.	1	Пенгы демдымаш, иктешлымаш		Йодышлан вашмут, Тест,			
26.	Й.Л.П. «Мичун ончыкыкшо могай лиш?» сочинений.	1	Йылме лывыртыме паша	Канашымаш, планым чонымаш	Сочиненийы м возымаш			
27.	К.Беляев «Изи тумо» ойлымашыже.	1	У темым тунеммаш	Лудмаш.	Йодышлан вашмут	Ойлымашын содержанийжым да тун шонымашыжым чын умылаш.		
28.	Содержаний дене паша.	1	Пенгы демдымаш, иктешлымаш	Содержаний почеш каласкалымаш	Йодышлан вашмут	Ойлымашын содержанийжым да тун шонымашыжым чын умылаш.		
29.	И.Л.П. диалогым роль дене лудмаш.	1	Йылме лывыртыме урок	Диалог дене лудмаш	Сылнын лудмаш			
30.	О.Шабдар «Кориш» повестьше почеш внеклассный лудмаш.	1.	Канашымаш урок	Каласкалымаш, текст дене паша	Йодышлан вашмут	Неле йоча илыш нерген произведений-влакым лудаш тараташ		
31.	И.М.Ломберский. «Пакет дене» ойлымаш.	1	У темым тунеммаш.	Каласкалымаш.		Ойлымашым содержанийжым сай палаш.		

32.	Ойлымашым лончылымаш.	1	Пенгы демдымаш, икте шлымаш.	Текст дене паша.	Тест	Ойлымашым содержанийжым сай палаш.		
33	Й.Л.П. «Изергин – луддымо йошкарармеец» сочинений.	1	Йылме лывыртыме паша	Канашымаш, планым чонымаш	Сочиненийым возымаш			
34.	Миклай Казаков. «Миша» почеламут.	1	У темым тунеммаш.	Сылнын лудмаш, каласка лымаш.	Йодышлан вашмут, наизусть каласка лымаш	Мишан койыш- шоктышыжым чын умылаш; тудын деч примерым налаш		
35.	Эпитет. Прозо ден почеламут йылме кокласе ойыртем.	1	У темым тунеммаш.		Йодышлан вашмут.			
36	Й.Л.П. Почеламут почеш ойлымашым возымаш.	1	Йылме лывыртыме паша	Канашымаш, планым чонымаш	Сочиненийым возымаш			
37.	К.Беляев. «Ик ялыште» ойлымаш.	1	У темым тунеммаш.	Каласкалымаш.		Ойлымашын патриотизм шулышын улмыжым, йоча-влакын Неле пурымашыштлан чаманен мошташ		
38.	Ойлымашым лончылымаш.	1	Пенгы демдымаш, икте шлымаш	Текст дене паша.	Йодышлан вашмут, диспут	Ойлымашын патриотизм шулышын улмыжым, йоча-влакын Неле пурымашыштлан		

						чаманен мошташ		
39.	Й.Л.П. «Фашист пролетел» сурет почеш сочинений.	1	Йылме лывыртыме паша	Сурет почеш паша, канашымаш, планым чонымаш	Сочиненийым возымаш			
40	Сочиненийым возымаш.	1	Йылме лывыртыме паша	Сурет почеш паша, канашымаш, планым чонымаш	Сочиненийым возымаш			
41.	Йоча-влакын сар жапыште илышышт нерген произведений-влак дене внеклассный лудмаш.	1	Канашымаш урок	Каласкалымаш, танастарымаш,	Йодышлан вашмут,	Йоча-влакын неле пурымашыштан чаманен мошташ		
42.	И.Одар. «Таргылтыш» ойлымаш.	1	У темым тунеммаш.	Каласкалымаш, текст дене паша, суретлымаш, словарный паша	Викторина але тест	Произведенийын сылнылыкшым ужын мошташ, сылнын лудаш, сылнештарыме йон-влакым муын мошташ		
43.		1	Пенгыдемдымаш, иктешлымаш	Каласкалымаш, текст дене паша, суретлымаш, словарный паша	Викторина але тест	Произведенийын сылнылыкшым ужын мошташ, сылнын лудаш, сылнештарыме йон-влакым муын мошташ		
44.		1	Пенгыдемдымаш, иктешлымаш	Каласкалымаш, текст дене паша, суретлымаш, словарный паша	Викторина але тест	Произведенийын сылнылыкшым ужын мошташ, сылнын лудаш, сылнештарыме йон-		

						влакым муын мошташ		
45.	Г.Ефруш. «Шошо» ойлымаш.	1	У темым тунеммаш.	Каласкалымаш, текст дене паша	Сылнын лудмаш.	Пуртусын моторлыкшым ужын мошташ, сылнештарыме йон- влакым муын мошташ		
46.	Ойлымашым лончылымаш.	1	Пенгыдемдымаш, иктешлымаш	Каласкалымаш, текст дене паша	Наизусть.	Пуртусын моторлыкшым ужын мошташ, сылнештарыме йон- влакым муын мошташ		
47.	Й.Л.П. Шошо нерген изложений.	1	Йылме лывыртыме паша	Текст дене паша	Изложенийы м возымаш			
48	Шошо нерген произведений-влак дене внеклассный лудмаш.	1	Канашымаш урок	Текст дене паша, танастарымаш, каласкалымаш	Йодышлан вашмут	Шошын моторлыкшым шижын мошташ		
49.	Олык Ипай. «Чодыра да пасу, ужар олык» почеламут.	1	У темым тунеммаш	Текст дене паша	Сылнын лудмаш	Почеламутм сылнын лудаш тунемаш		
50.	В.Колумб. «Чодыра йомак» почеламут.	1	У темым тунеммаш	Текст дене паша	Сылнын лудмаш,	Сылнын лудаш тунемаш, сылнештарыме йон- влакым муын мошташ.		
51.	Почеламут дене паша.	1	Лончылымаш.	Текст дене паша	Йодышлан вашмут	Сылнын лудаш тунемаш, сылнештарыме йон-		

						влакым муын мошташ.		
52.	К.Васин. «Канде ер воктене» ойлымаш.	1	У темым тунеммаш, пенгыдемдымаш, иктешлымаш	Каласкалымаш	Йодышлан вашмут, тест	Шочмо кундемым шымлаш кумыландаш, произведенийын содержанийжым сай палаш		
53.	Содержаний дене паша.	1	У темым Пенгыдемдымаш.	текст дене паша	Йодышлан вашмут, тест	Шочмо кундемым шымлаш кумыландаш, произведенийын содержанийжым сай палаш		
54.	Ойлымашын чоналтмыже, сылнылык ойыртмемже.	1	У темым иктешлымаш	словарный паша	Йодышлан вашмут, тест	Шочмо кундемым шымлаш кумыландаш, произведенийын содержанийжым сай палаш		
55	Й.Л.П. сочинений.	1	Йылме лывыртыме паша	Материалым погымаш	Сочиненийы м возымаш			
56	К.Васин «Ший мундыра» ойлымаш почеш внеклассный лудмаш.	1.	Канашымаш урок	Текст дене паша	Йодышлан вашмут	Шочмо кундемнан поянлыкше дене кугешнымаш кумыл		
57.	С.Чавайн. «Поэт лумем кузе лекте».	1	У темым тунеммаш.	Текст дене паша, каласкалымаш, беседе		Поэт нерген палаш, первый почеламутым наизусть тунемаш		
58.	С.Чавайнын «Ото»	1	Пенгыдемдымаш, иктешлымаш.	Текст дене паша, каласкалымаш,	Викторина	Поэт нерген палаш, первый почеламутым		

	почеламутшо.			беседе		наизусть тунемаш		
59	А.Иванова. «Ава кид» почеламут.	1	У темым тунемаш	Текст дене паша, шкевуя паша, беседе	Сылнын лудмаш	Ава деке куанымаш да кугешнымаш кумылым тарваташ, ава нерген ойсавыртыш-влакым палаш		
60	Й.Л.П.	1	Йылме лывыртыме паша	Мутланымаш	Сочиненийы м возымаш			
61.	В. Изилянова. «Писте» почеламут.	1	У темым тунемаш	Текст дене паша	Йодышлан вашмут	Почеламутын содержанийжым умылаш тыршаш; сылнын лудаш тунемаш		
62.	Г.Сабанцев. «Шочмо пыжаш» почеламут.	1	У темым тунемаш	Текст дене паша, мутланымаш	Йодышлан вашмут	Почеламутын содержанийжым умылаш, сылнын лудаш		
63.	Ава, Кинде, шочмо кундем нерген произв.-влак почеш внеклассный лудмаш.	1	Канашымаш урок	Текст дене паша, мутланымаш	Йодышлан вашмут			
64.	Н.Ильяков. «Латик кролик» ойлымаш.	1	У темым тунемаш.	Текст дене паша, шкевуя паша, беседе		Произведенийын содержанийжым да тун шонымашыжым, геройын койыш- шоктышыжым чын умылаш		
65.	Содержаний дене паша.	1	Пенгыдемдымаш, иктешлымаш	Шкевуя паша, беседе	Викторина але тест	Произведенийын содержанийжым да тун шонымашыжым,		

						геройын койыш-шоктышыжым чын умылаш		
66	Й.Л.П. сочинений	1	Йылме лывыртыме паша	Беседе	Сочиненийы м возымаш			
67.	С. Вишневский. «Марий Эл» почеламут.	1	У темым тунеммаш, пенгыдем дымаш, иктешлымаш	Текст дене паша, шкевуйа паша, беседе	Сылнын лудмаш	Почеламутын сылнылыкшым ужаш, муру да почеламут коклаште ойыртемем ужаш, мурым «тунемаш»		
68	Иктешлымаш урок-влак, литератур теорий гыч ушештарымаш	1	Ушештарен иктешлымаш урок	Шкевуйа паша	Тест, опрос	Тунеммым радамлен, иктешлен мошташ		